

Danmarks Biavlerforenings anbefalinger til Natur- og biodiversitetspakken

Danmarks Biavlerforening fremsætter med dette dokument følgende anbefalinger til Natur- og biodiversitetspakken:

Eablering af en national bestøverstrategi.....	2
Biernes bestøvning tænkes aktivt ind i forhold til biodiversitet og klima	3
Fødegrundlag og levesteder.....	4
Krav om forvaltningsplan for vejrabatter	4
Fælles udspil om natur og biodiversitet i det åbne land.....	5

Etablering af en national bestøverstrategi

Omkring 80 % af de dyrkede og vilde planter i Danmark er mere eller mindre insektbestøvede. Insekterne, som sikrer bestøvningen i Danmark, er i særdeleshed honningbier, humlebier og enlige bier, men også andre insekter som svirrefluer, humlefluer, dag- og natsommerfugle og hvepse bidrager til bestøvningen.

I Danmark er 3 arter af humlebier uddøde og 9 arter er kritisk truede af udryddelse. Vi kender ikke situationen for de enlige bier, da vi stadig mangler en rødlistevurdering. Endvidere registreres nogle år vintertab på op til 20 % blandt honningbierne.

Mangelfuld bestøvning kan føre til svigtende udbytter i landbruget samt mindre frø- og frugtsætning i naturen, hvilket også giver mindre føde til den vilde fauna. Bestøvning sikrer god frøsætning og formering af planterne. I landbruget er effektiv bestøvning med til at øge udbyttet uden at der skal tilføres ekstra gødning, pesticider og uden øget klimabelastning.

Bredt samarbejde

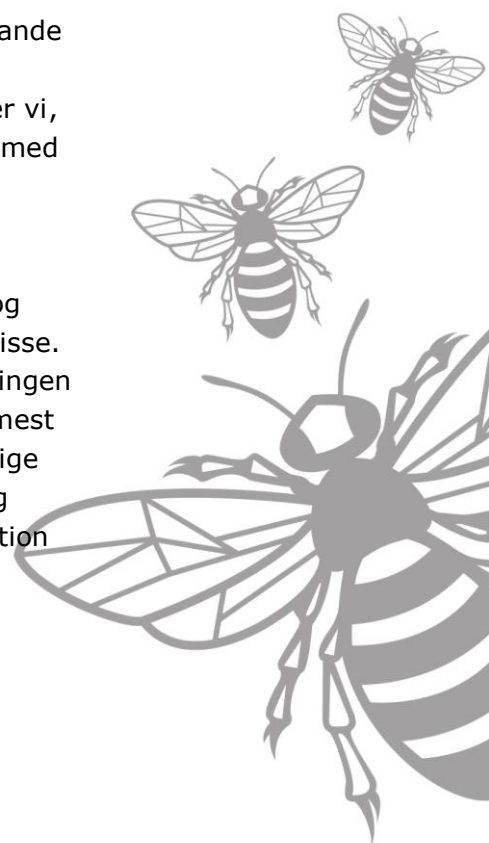
Med afsæt i andre landes nationale bestøverstrategier anbefaler vi, at offentlige myndigheder og organisationer i samarbejde identificerer behov og initiativer til gavn for alle bestøvere. Det er essentielt, at alle deltagende organisationer forpligtiger sig og at alle aktiviteter og initiativer forankres hos de ansvarlige aktører. Bestøverstrategien bør inddrage eksisterende initiativer, men samtidig også iværksætte en bred vifte af nye tiltag til gavn for bestøverne og bestøvningen i Danmark.

Indhold

Ud fra de internationale forpligtigelser og inspireret af tiltag i andre lande skal en bestøverstrategi ikke blot være en udredning, men være handlingsorienteret og føre til konkrete forbedringer. Derfor anbefaler vi, at der igangsættes et arbejde med etablering af en bestøverstrategi med følgende elementer:

Forskning og monitorering

Det er vigtigt at blive klogere på problemernes omfang og på, hvor og hvordan der bedst kan sættes effektivt ind for at afhjælpe nogle af disse. Samtidig er det vigtigt, at der løbende monitoreres for, hvordan udviklingen forløber, for at sikre at ressourcerne kan sættes ind, hvor det giver mest effekt. Der er allerede gode erfaringer med at inddrage den almindelige dansker i at indrapportere flora og fauna. Det er oplagt at udnytte og udbygge dette til at skabe inddragelse og samtidig indsamle information om forholdene i Danmark.

Viden og formidling

Danskerne skal forstå vigtigheden af vores bestøvere. De skal glædes over oplevelser med bestøverne, og de skal selv være med til at beskytte bestøverne. Bestøvernes rolle i økosystemet skal indarbejdes som et fast element i undervisningen, lige fra de yngste klasser til ungdomsuddannelserne, herunder også de grønne uddannelser, som blandt andet omfatter landbrugsuddannelserne og medarbejdere i naturforvaltningerne. Derudover skal formidling om bestøverne være til stede i dagligdagen, såvel i medierne som i folkeoplysningen.

Levesteder og fødegrundlag

De væsentligste udfordringer for bestøverne er manglen på levesteder og føde. Alle fra haveejere og biavlere til landmænd og kommuner skal have incitament til at medvirke i skabelsen af et mere varieret landskab med blomstrende planter, som sikrer en kombination af levesteder og fødegrundlag for insekterne.

Foranstaltninger til beskyttelse

Elementer i vores dagligdag, som direkte skader bestøverne, skal håndteres på en måde, så de negative effekter minimeres. Vi skal nedbringe følgerne af brugen af pesticider for bestøvere og vi skal undgå uhensigtsmæssig pleje af områder, der kan give fødegrundlag og levesteder til bestøverne.

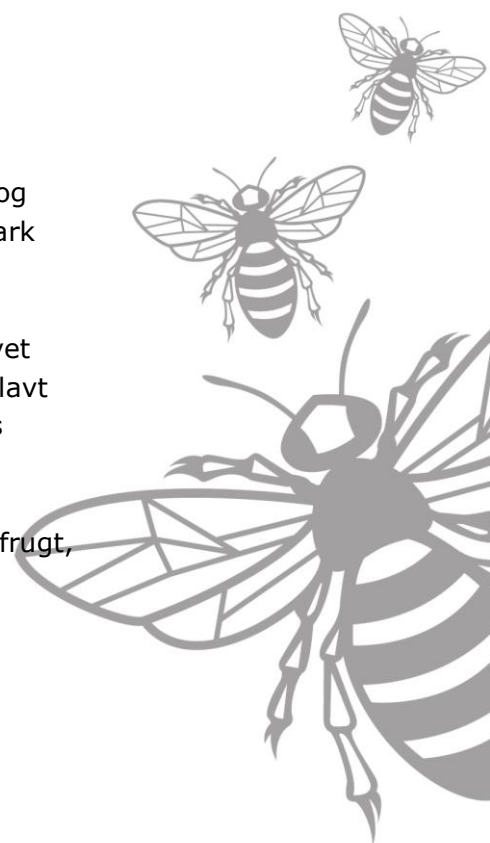
Der henvises iøvrigt til brevet til Miljøministeren af 8. oktober 2019, som er udarbejdet i fællesskab med Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer.

Biernes bestøvning tænkes aktivt ind i forhold til biodiversitet og klima

Bierne spiller en afgørende rolle i bestøvningen af dyrkede afgrøder og naturens vilde planter. Generelt regnes 80% af vilde planter i Danmark for mere eller mindre insektbestøvede.

Værdien af biernes og andre insekters bestøvning af afgrøder er blevet vurderet til omkring 1 mia. kroner årligt i Danmark. Værdien er nok lavt sat, da det ser ud til, at insektbestøvning betyder mere for udbyttets størrelse, kvalitet og holdbarhed end hidtil antaget.

I naturen fører biernes bestøvning til øget produktion af frø, bær og frugt, og således øger det fødegrundlaget for de vilde dyr og fugle. Biernes

bestøvning bør derfor indtænkes som en måde at øge fødegrundlaget i naturens økosystemer.

Bier og andre insekter medvirker til at øge både udbytte og kvalitet uden forøgelse af andre input, som f.eks. gødning og sprøjtemidler og uden større klimabelastning. Biernes bestøvning bør aktivt inddrages i arbejdet med at optimere fødevareproduktionen uden at øge klimabelastningen.

Fødegrundlag og levesteder i landbrugslandet

Bierne er pressede p.g.a. flere faktorer, bl.a. mangel på levesteder og blomster, samt påvirkning fra pesticider og sygdomme. De fleste arter af vilde bier er knyttet til det lysåbne land, hvor de søger føde i blomster på både opdyrkede og udyrkede områder. Desværre kan der være langt mellem gode levesteder og blomsterressourcer i det danske landskab.

Der bør i landbruget være incitamenter og krav, der sikrer tiltag, som forbedrer fødegrundlaget, levestederne og redemulighederne for de vilde bier. Der skal endvidere være ordninger, som sikrer størst mulig variation i landbrugsafgrøderne, og herunder sikrer, at der dyrkes flest mulige blomstrende afgrøder.

Ovennævnte anbefalinger kan sikres gennem følgende ordninger i landbruget:

- **BÅDE/OG:** Kombinationer af redepladser og fødegrundlag.
- **BLOMSTRINGSKRAV:** 10% af bedriften skal blomstre gennem hele dyrkningsperioden (15. marts – 1. november)
- **MILJØFORBEDRING PÅ STORE MARKER:** Krav om naturtiltag på marker, der er over et vist areal.
- **PESTICIDER:** Afstandskrav til naturtiltag.

Krav om forvaltningsplan for vejrabatter

I Danmark er der 70.000 kilometer vej. Dermed er længden på landets vejrabatterne det dobbelte, altså cirka 140.000 kilometer vejrabat, som potentielt kunne stå i blomst hele sommerhalvåret. Selvom trafiksikkerheden selvfølgelig kommer i første række, kan vejrabatter udgøre et spisekammer og levested for bier og andre insekter.

Forskellige jordbundsforhold og andre forhold gør det svært at lave

generelle forskrifter, der virker overalt i landet. Derfor bør det være et krav, at kommunerne selv laver en forvaltningsplan, der skaber blomster langs vejene i den pågældende kommune. Kommunerne bør i den forbindelse blandt andet forholde sig til, hvordan man sikrer blomstring i forbindelse med nyanlæg, optimalt klippingstidspunkt, slåningshøjde og håndtering af afslået materiale. Med en anslået gennemsnitsbredde på blot 2 meter giver 140.000 km rabatter et areal på 28.000 ha.

Kommunerne bør pålægges at lave bestøverplaner, som sikrer mest mulig blomstring langs vejene. Desuden bør bivenlige planter og vilde planter generelt indtænkes i kommunerne grønne arealer.

Fælles udspil om natur og biodiversitet i det åbne land

Vi henviser til vores fælles henvendelse "Fælles udspil om natur og biodiversitet i det åbne land" af 1. november 2019 indeholdende følgende hovedpunkter:

- Der skal iværksættes såvel akutte som langsigtede tiltag, der sikrer en rig natur og biodiversitet.
- Naturindsatsen skal også komme befolkningen til gavn gennem oplevelser for at skabe bedre forståelse.
- Målsætninger skal være konkrete, forpligtende for myndighederne og tidsbestemte.
- Der skal være sammenhæng mellem de opstillede mål og virkemidlerne til udmøntning og prioriteres flere penge.
- Staten skal gå forrest med konkrete og målrettede indsatser for truede arter og naturtyper.
- Det skal ikke være en "straf" for lodsejere at huse, pleje eller genskabe natur.
- Der skal sikres den fornødne viden om både effekt af tiltag og behovet for konkret forvaltning.
- Indsatsen for natur og biodiversitet skal som udgangspunkt hvile på principper om frivillighed.
- Der skal sikres positive incitamenters for private lodsejere i form af både sikring af tilstrækkelig betaling eller erstatning.
- Danmark bør anerkende, at naturen ikke alene er en udgift, men også rummer en økonomisk værdi.

